

HALÁSZ MARGIT

Treno Ongaro

17.

Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen könnyed eleganciával egybe lehet kötni a hajnali terheléses kardiókocogást az utazással. Máskor sűrű kifogáskeresések után a futóruhám aprólékos kiválasztási ceremóniája előzi meg kedvenc reggeli sportomat. Most meg egyetlen másodperc, és ijjuu, benne vagyok a helyzetben. A Stefánián loholok, lóg a nyelvem. Most tapasztalom meg a kutyák nyelven át való párologtatásának hatékonyságát. Egyik kezemben gurulós bőrrönd, másik kezemben elemóziás szatyor. Hátamon könnyű hátizsák. Mert ki az a felelőtlen pancser, aki hosszú vonatútra nem visz magával semmiféle hazait? Egy másik papírszatyorban három paradicsompalánta, tizenkét karalábé, tizenkilenc zeller dülöngél, és pár darab tátika tátog.

Azért vagyok kócos, mert nem volt időm megfésülkődni. Az úgy volt, Janikovszky Évát idézve, hogy békésen teáztam a teraszon. Ahogy beláttam a nappaliba, érezkeltem, hogy a szárnyas idő szépen repdes. De nem tulajdonítottam neki különösebb jelentőséget, mert volt még egy teljes órám. A tennivalóm meg húszpercnyi. Miért is ne adtam volna meg magamnak a békés percek játszi örömet? Hát csupáncsak azért, mert nem volt már nekem egy plusz órám. Amikor erre rádöbentem, felfogtam, hogy öt perc alatt el kell hagynom a lakást, csak így érhetem el a vonatot. De hát ez lehetetlen, siránkozott bennem egy hang. A népszerű, női magazinos pszichológia illusztris képviselőjének hangján pedig rátromfolt egy másik hang: lehetetlen az, amit annak gondolsz.

Mindent egy lapra téve, mint egy megveszekedett őrült, dobtam, húztam, kapcsoltam, vágtam, cipzároztam, passzítottam, csaptam. És igen, bár verejtekben úszva, de itt vagyok a vonaton. Előveszem lila legyezőmet, próbálok lehűlni. Egy korosztályos hölgy mobilozik velem szemben, és úgy csavargatja a hajvégét a mutatóujjára, mint egy tizenhét éves kislány. Internetes társkeresés első telefonhívásának vagyok szem- és fültanúja. A nő egyre szorosabban teker, felmerül bennem, hogy ebből a kapcsolatból nem lesz semmi.

Azt írják a modern kori növénykutatók, hogy a növények éreznek. Kár, hogy nem tartozom a tudó-

mányos céhükbe, így nem tudok pecsétet nyomni a gyűrűmmel a tudományosan előállított viaszukba. Igen, igen, igen, az idegességem és feszültségem átsugárzott a paradicsompalántákra. Idegenkézszindrómát diagnosztizálok náluk. Ez az a betegség, amikor a növénypáciens úgy érzi, hogy elvesztette uralmát a végtagjai felett, mintha azok nem hozzá tartoznának, lekókadnak. Azon gondolkodom, milyen kényeztető terápiával varázsoljak majd életet beléjük. Első gondolatom, hogy befröcskölöm a levelüket vízzel. Előkészülök, jól jönne most egy apró lyukú kis locsoló, de nincs. Célszerszám hiányában ujjaim begyéről csepegtetem rájuk a vizet. Erről eszembe jut egy ongaró feltaláló, aki használt infúziós zacskókkal hálózta be a kertjét, és a virágok közvetlenül vénán át kapták az éltető vízcseppeket. Mivel lelkes bolondja vagyok minden újrahasznosításnak, szívembe zártam a nyugalmazott kórházi alkalmazottat.

Tényleg, reggelizni sem tudtam. Az előkészített alapanyagokat, egy jól célzott mozdulattal bevágtam a hűtőbe. Száraz kiflivéget majszolok, amit a zsemlemorzásnak szánt kenyeres-kiflis zacskóból kotorászok elő. Ezt dobtam bele az elemóziás hátizsákomba. Kora gyermekkori kenyérszocializáció nem engedi, hogy akár egy katonányi száraz kenyeret is eldobjak. Amikor megkérdeztem az egyébként nem hívó szüleimet, hogy miért nem, azt mondták, azért, mert az Jézus teste, és Jézus testét nem dobáljuk. Még a morzsákat is összeszedtem a földről, és nem értettem, más gyerek hogy meri bepasszolni jobb külsővel a kenyérdarabokat a sötét konyhasarokba.

Vizet iszom a száraz kiflire, lehet, hihetetlenül hangzik, jólesik, és semmilyen hiányérzetem nincs a gazdagon terített reggelizőasztal iránt. Minden hozzáállás kérdése: nem is olyan borzasztó ez a kenyéren és vízen tapasztalat. Mondjuk, egy rántott húsos szendvics salátával megspékelve, majonézzal tocogósítva jól jönne. De hát nincs. Majd legközelebb.

18.

Olvasom a vonatjegyemen, hogy harmincegy egész öt század kilogramm szén-dioxidot takarítok meg ezen a távon egy autós utazáshoz képest. Kihúszom

magam, öröm árad szét bennem, mosolygok, amíg ideér a rózsaszín műkörmös kalauznő. Írtam már, de újra leírom, ez az új vasúti egyenruha mindenkinek jól áll, innen a vonatról gratulálok a tervezőnek és a kivitelezőnek. Ez jó mulatság, remek baktermunka volt.

De visszatérve a szén-dioxidra, szorzok, osztok, négyzetre, köbre emelek, és büszkén jelentem az emberiségnek, azon belül is a Magyar Természetvédők Szövetségének, melynek aktív önkéntese vagyok, hogy ezerkétszáz kilogrammal kevesebb szén-dioxid került jóvoltomból a levegőbe. Az ökolábnomom méretét is szeretném zsugorítani, csak az a baj, hogy az évek során észrevétlenül szélesedett a lábfejem, és egy teljes számmal nagyobb lábbelikben érzem kényelmesen magam.

Azt mondja a kalauznő, hogy jó helyjegyszámon ülök, viszont nem jó kocsiban. Mert van, mondja szélesen gesztikulálva, ez után, propán-bután egy igazi tizenyolcas kocsis. Amiben én ülök, az egy áltizenyolcas. Minden mondatába fűz egy rímelő szópárt, engem kifejezetten szórakoztat, így hát újabb és újabb kérdéseket teszek fel neki. Beszéltem. Az őszinte érdeklődéstől szárnyakat kap, Istenem, de ki vagyunk éhezve a figyelemmel teli személyes kommunikációra. De visszatérve az igazi vonatkocsimra, megtudom, hogy az dugig van. Ez a feltett pluszkocsi viszont csak harmadig telt, maradjak inkább itt, javasolja. Aki itt ülhet, az mázlista, pálinka, mondja. Nekem a mázlistára jobban rímelne a pápista, de mivel nem vagyok költő, nincs jogom belekalapálni a poétai vénával megáldott kalauznő rímötletébe.

Kérdezem tőle, hány hétig lehet még előfizetnünk a vonatpótló autóbusszos túlélő kalandtúrára. Nevetve mondja, hogy huszonkettedikéig. Biztos?, kérdezem. Biztos, Vilmos, mondja.

Akkor ebben már sajnos nem lesz részem, felelem. Kétlem szépen, feleli és elmegy. De még itt áll előttem a szörnnyűséges lecuccolás a vonatról és

felcuccolás a buszra. Öt busz vár ránk. Egyiknek a tág bendőjébe belerakom a bőröndöm. Nagy teher kerül le a vállamról. Bámulom a buszok utasait, melyik járműre lenne érdemes felszállnom. Melyiken vannak a legkevesebben. Addig bambáskodom, hogy indítják a buszokat. Felugrom egyikre. Amikor elhelyezkedem, eszembe jut a bőrönd. Egyáltalán ebbe a buszba tettem? Mert két busz, olvastam, más irányba megy. Ah, ez már nekem sok, pedig tényleg szenvedélyes vonatkozó vagyok. Gondolatban lemondok a bőrönd teljes tartalmáról. Pótolható cuccok, gondolom. Némi aggodalommal tölt el, hogy a szén-dioxid megtakarításom az autóbusszos utazással nem mutat majd olyan fényes értéket, mint ahogy azt az utazásom első tíz percében kiszámoltam. Összeadom a buszon utazók számát, megint osztok, szorzok, de feladom.

Előveszem inkább Csehov *Cseresznyés kertjét*. Annyira jó a fordítás, hogy előrelapozok. Tóth Árpád nevét olvasom. A színmű címe eredetileg *Meggyeskert* lenne. De irodalmilag és színházművészetileg *Cseresznyés kert* címen szocializálódott, így maradt fenn a magyar utókor számára. Olykor kinézek a drámából a szépséges tájra. Elmerengek a dús erdővel borított dombok felett. Aztán lassú kortyolgatással iszom Ljubov földbirtokosnő szavait: „Valóban én ülök itt?... Legszívesebben táncolnék és tapsolnék... Mint egy álom... Isten látja lelkem, mennyire szeretem a hazámat... Milyen nagyon szeretem... egész úton ki sem tudtam nézni a kupé ablakán... folyvást csak sírnom kellett.”

A drámában egyébként szintén késik a vonat, Lopahin kereskedő szerint legalább két órát. Arról viszont nem olvasok sehol, hogy át kellett-e szállniuk Ljubov Andrejevnaéknak vonatpótló csészára. Mi húszperces késéssel érünk a célállomásra. A csodába már, ez jó érzés: simán leelőztük az orosz klasszikusokat.

Klasszikusok, csomagolok, szabadulok, megindulok, bandukolok. Hazajutok?